

Steder. Det er nemlig klart, at skal man opnaa noget her i Verden, og fornemlig i Politikken, saa opnaar man aldrig al Ting paa en Gang, men maa lade sig nøje med noget mere eller mindre. Det, som det ærede Medlem fra Skerteminde (N. Andersen) omtalte, var jo ogsaa oppe under Forhandlingerne sidst, men det vil jo kun kunne faa Indflydelse paa dem, der herester søge Laan, ikke paa dem, der allerede have Laan. Jeg er imidlertid fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at det vilde være det heldigste, om Laansøgerne, der i alt Fald for den væsentligste Del ere fattige Folk, kunne slippe for denne Udgift til Pantattest af 4 Krøner — Udgifterne ved en Pantattest ere nemlig med Porto'en 3 Kr. 98 Øre, saa at det bliver saa nær op imod 4 Kr. for hver Debitor. Det glæder mig, at denne Udtalelse er kommen netop fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører, da det saa giver mig Haab om, at der fra Regeringens Side ikke vil blive rejst Vanskeligheder ved, at Laantagerne saa denne Vettelse, dog selvfølgelig paa den Betingelse, at der ikke der- ved opstaar andre Ulemper for dem. Det er nemlig ganske rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at Laantagerne jo ingen Penge saa, inden den Obligation i tingløst Stand foreligger for Bestyrelsen. Det vilde som sagt være et betydeligt Fremskridt for de Smaaafolk, der herester ville søge Laan i Foreningerne, om de kunne slippe for at betale Udgifterne til Pantattest. Mine Erfaringerne i saa Hensende gaa rigtignok i modsat Retning, idet de Tilhynsmænd, som Staten har sendt til Husmandskreditforeningen for Sjælland, forlange, at Laansøgerne skulle bekyrdes med Udgifter baade til Kort og Arealberegning, om ogsaa den paagældende Ejendom behandles, som om dens Jordtilliggende var under en Skp. Land (N. Andersen [Odense Amts 2den Valgkreds]): Det er jo ufornuødent.) Sa, men vi have haft adskillige Kalamiteter i den Hensende i Sjælland; det er ganske rigtigt, at det behøves ikke, og jeg har altid protesteret derimod — jeg bebrejder huerken Regeringen eller Medlemmer her dette — men det er altid blevet forlangt, og der er blevet skrevet frem og tilbage herom, da det jo er en Udgift, der efter min Mening er aldeles unødvendig, thi naar vedkommende Laansøger ikke forlanger mere end $\frac{2}{5}$ af Ejendommens Takserationsværdi i Laan, behøver han, naar hans Ejendom er under en Skp. Land, ikke at indsende Kort og Arealattest, og om hans Ejendommstilliggende er 1 Skp. eller $1\frac{1}{2}$ Skp., kan det jo være os særdeles ligegyldigt, naar han ikke forlanger mere end de

to Femtedele. Jeg antager, at dette Lovforslag vil gaa i Udvalg, og at det vil blive betragtet som et Fremskridt. Jeg haaber, at Sagen i det hele vil blive behandlet med Velvilje fra alle Sider, og at der paa Grundlag af det, der er nævnt af de to sidste ærede Talere, vil kunne naas et godt Resultat. Der stilles jo ikke større Fordringer til Statskassen, end at den ærede Minister dog muligvis vil kunne anbefale Forslaget til det andet Tings Velvilje, naar vi komme saa vidt, at det naar derind.

Scharling: Jeg skal ikke fordybe mig synderlig i det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, at saaledes som det foreligger, kan der næppe være Tale om, at det kan blive til Lov, og naar det nu antydes, at man vil søge væsentlige Modifikationer deri for dog at saa noget sat igennem, vil det maasse være det retteste at se, hvad der da kommer til at foreligge i saa Hensende, inden man tager Stilling til Spørgsmaalet. Jeg skal kun i al Almindelighed udtale, hvad der ogsaa er udtalt i Udvalgets Betænkning i Fjor angaaende et lignende Forslag, at det ikke forekommer mig, at den Omstændighed, at Debitorerne i Kreditforeningerne have faaet en Rentekonvertering sat igennem, hvorved den aarlige Rentebyrde formindskes, kan indeholde nogen som helst Basis for dette Krav paa Erstatning eller Understøttelse, hvad man nu vil kalde det. Men samtidig ønskede jeg gerne at bringe et andet Forhold under Omtale, som staar i ret nær Forbindelse hermed. Det er den hele Maade, hvorpaa Kreditforeningerne i de senere Aar søge at saa deres Statutter forandrede. Der har saaledes nylig fundet en Generalforsamling Sted i den vest- og sønderjydske Kreditforening, som har vaakt en Del og ikke ganske behagelig Opsigt paa det praktiske Hengemarked, fordi man har set, i hvilken Grad Interesfenterne i denne Kreditforening aldeles henhynsløst overfor Obligationsejerne mene at kunne sætte Ændringer igennem, der kunne stemme med deres formentlige Interesser. Det gif saa vidt ved den nævnte Generalforsamling, at det blev gjort gældende, at naar blot Direktørerne vilde gøre Indstilling derom til Ministeriet, vilde Ændringerne blive sanktionerede, og at Direktørerne havde pligtfuldigt at gøre saadan Indstilling, selv om de ikke billigede Beslutningen, da man jo i modsat Fald var Herre over at affætte dem og vælge andre. Paa denne Generalforsamling, som blev afholdt i Ringkjøbing, blev der fremsat en lang Række af Forslag til Ændringer af Statutterne af til Dels meget indgribende Natur, men som